

La 'big data' et pot salvar la vida

L'empresa està a l'avantguarda de la 'big data', però ¿és possible imaginar-se escenaris en què el poder de la informació s'orienti al servei del conjunt de la societat? La resposta és sí. Per fer-ho, a més de la col·laboració publicoprivada, cal desenvolupar un rol més participatiu de la societat.

El que en la dècada passada hauria sigut un argument ideal per a una novel·la de ciència-ficció, està molt a la vora de convertir-se en realitat. L'ajuda humanitària davant grans desastres està vivint la seva pròpia revolució tecnològica gràcies a la *big data*. Un dels màxims exponents d'aquesta revolució és Patrick Meier, expert en innovació i tecnologia per a crisis i catàstrofes. Juntament amb el seu equip, i comptant amb la participació ciutadana, Meier ha intervingut activament en desastres com el gran terratrèmol del Nepal (abril del 2015), entre altres. La seva tasca consisteix a bussejar en l'immens oceà de dades que es generen durant una catàstrofe: crides d'auxili, fotografies aèries, *posts* a les xarxes socials, imatges, vídeos, missatges SMS i qualsevol altra classe d'informació enviada per plataformes de voluntaris digitals; determinar el grau d'afectació i prestar suport a la tasca dels equips de rescat. L'audàcia d'aquesta iniciativa és només un exemple del que la *big data* pot aportar a la societat en els moments més crítics.

Ara bé, ¿en què consisteix exactament la *big data*? L'acumulació de dades és una realitat inqüestionable: segons IBM, cada dia es creen 2,5 trilions de bits de nova informació, l'equivalent a 78 milions d'iPads. Ara tenim el doble de dades acumulades a tot el món que fa només dos anys. Aquest fenomen ha generat una enorme entropia, amb continguts certs i falsos, permanents i volàtils, útils i irrelevantes. En aquest context, la *big data* és la capacitat de processar, seleccionar, ordenar i gestionar intel·ligentment aquesta immensa i caòtica muntanya de dades amb l'objectiu de poder extreure verdader coneixement.

La *big data* és com una gegantina bossa plena de peces de puzzle. Volem resoldre un trencaclosques, és a dir, obtenir conclusions basades en la informació rellevant. No obstant, ni totes les peces del trencaclosques es troben dins la bossa, ni totes les peces de la bossa corresponen al puzzle que tenim intenció de resoldre. Aquest problema, que podria ser fàcilment solucionable a petita escala, es complica gairebé infinitament quan cada dia apareixen trilions de peces noves. El repte és no quedar sepultats per l'allau informativa, que aquesta no ens impedeixi un ús racional i eficient de l'amalgama de dades que tenim a l'abast. En definitiva, el desafiament consisteix a obtenir informació de qualitat en un temps raonable.

Malgrat les dificultats assenyalades anteriorment, les empreses han portat a terme importants esforços d'inversió i disposen d'eines cada vegada més potents per mirar de gestionar amb èxit la *big data*. Fins i tot s'especula sobre les característiques que hauria de tenir la següent generació de *software* i *hardware* que permetran reduir-ne els costos d'emmagatzematge i de manteniment. El món empresarial està a l'avantguarda de la *big data*. La pregunta és: ¿significa això que la *big data* està, i continuarà estant en el futur, només en mans del mercat? ¿És possible imaginar-se escenaris en els quals el poder de la informació estigui orientat a l'interès general, al servei del conjunt de la soci-

EPA/DIEGO AZUBEL

etat? Val la pena reflexionar a fons sobre aquestes qüestions.

Tornem per un moment al projecte de Meier. És evident que els seus mètodes d'actuació davant grans catàstrofes incrementarien la seva eficàcia si a més a més d'alimentar-se de dades públiques, poguessin disposar també d'informació empresarial afegida com a patrons de mobilitat, afluència horària a edificis comercials, etcètera, sem-

blar un Partnership, que té com a finalitat mobilitzar les empreses, les universitats, els centres d'investigació i el conjunt de la societat, per crear un ecosistema innovador basat en l'explotació de grans quantitats de dades.

Si perseguim que la gestió de la informació a gran escala estigui realment al servei de la societat, hem de potenciar un rol cada vegada més conscient i participatiu de la ciutadania. Els ciutadans

som una part rellevant de la mateixa informació, ja que les xarxes socials, els *smartphones*, les tauletes i qualsevol altre sistema de comunicació es pot convertir en un vehicle idoni per proporcionar dades que poden ser de vital importància davant una emergència.

Reforçar i desenvolupar massivament aquests plantejaments entre els ciutadans suposaria un gran impuls envers la innovació social. Amb la col·laboració publicoprivada, tot i que és fonamental, no n'hi ha prou. L'arrelament en el territori, l'enfortiment de la comunitat i la sensibilització de la ciutadania són fonamentals per millorar la gestió dels grans desastres. Una societat preparada i conscient de la potència de la *big data* serà també, en el futur, molt més resilient.

L'expert Patrick Meier, bussejant en un mar de dades, va ajudar els equips de rescat després del terratrèmol del Nepal

pre sota premisses ètiques i de privacitat. Són dades extraordinàriament útils per ubicar, sobre el terreny, possibles grups de víctimes en situacions d'emergència.

Es posa així de manifest l'interès per articular i reforçar mecanismes de col·laboració publicoprivats en aquest terreny. La Comissió Europea, conscient d'aquest fet, ja ha començat a intervenir en aquest assumpte. L'any passat va establir un nou marc de col·laboració, la Big Data Value Public Pri-

Cristina
ARAÚZ

Consultora del servei de suport a la gestió de crisis de l'Institut Cerdà.

Llicenciada en Matemàtiques (UB), màster en Matemàtica Aplicada i doctora en Matemàtiques (UPC). Ha investigat i ha col·laborat amb el College of William and Mary (Virginia, EUA). És membre del grup d'investigació COMPTE.